

SC_03

Competenties in andere talen

Tweede graad

Dubbele finaliteit

Vreemde talen receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddelen in relevante situaties.

3.1 De leerlingen zijn gemotiveerd voor taal m.i.v. cultuur, lezen, spreken, interactie, schrijven, luisteren en inzicht in het taalsysteem.°

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

Conceptuele kennis

Procedurele kennis

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

Met inbegrip van tekstkenmerken

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Affectieve dimensie°

Psychomotorische dimensie

3.2 De leerlingen beleven plezier aan taal m.i.v. cultuur, lezen, spreken, interactie, schrijven, luisteren en inzicht in het taalsysteem.°

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

Conceptuele kennis

Procedurele kennis

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

Met inbegrip van tekstkenmerken

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Affectieve dimensie°

Psychomotorische dimensie

3.3 De leerlingen ontwikkelen durf om te communiceren.°

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

Conceptuele kennis

Procedurele kennis

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

Met inbegrip van tekstkenmerken

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Affectieve dimensie°

Psychomotorische dimensie

3.4 De leerlingen bepalen het onderwerp en de globale inhoud van geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte communicatie.

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

- Woordenschat: elementair repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein

Conceptuele kennis

- Onderwerp
- Globale inhoud
- Doelgerichte communicatie

Procedurele kennis

- Toepassen van strategieën: met lees- en luisterdoel rekening houden; voorkennis activeren; inhoud voorspellen; vragen stellen; de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden en zinnen afleiden uit de context of via taalverwantschap; talige hulpmiddelen gebruiken
- Functioneel gebruiken van eindtermen 3.9 en 3.10

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

- * Het referentiekader is het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen zoals geformuleerd door de Raad van Europa (A2+).

Met inbegrip van tekstkenmerken

- * Eenvoudige, herkenbare tekststructuur
- * Lage informatiedichtheid
- * Elementaire woordenschat bestaande uit hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein
- * Grote en herkenbare samenhang
- * Concrete inhoud gerelateerd aan een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein
- * Eenvoudige zinsbouw
- * Beperkte lengte
- * Tekstsoorten zoals informatief, opiniërend, prescriptief, narratief, persuasief, argumentatief, apart of gecombineerd

Bijkomend voor schriftelijke receptie

- * Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie

- * Geen of weinig achtergrondruis
- * Normaal spreektempo met pauzes
- * Ondersteunende maar natuurlijke intonatie
- * Heldere uitspraak, duidelijke articulatie
- * Met visuele ondersteuning (zoals bewegende beelden)
- * Met ondersteuning van non-verbaal gedrag

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Beheersingsniveau Analyseren

Affectieve dimensie°

Psychomotorische dimensie

3.5 De leerlingen bepalen wat de hoofdgedachte en de hoofdpunten zijn in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte communicatie.

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

- Zie eindterm 3.4

Conceptuele kennis

- Hoofdgedachte
- Hoofdpunt
- Doelgerichte communicatie

Procedurele kennis

- Zie eindterm 3.4

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

- Zie eindterm 3.4

Met inbegrip van tekstkenmerken

- Zie eindterm 3.4

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Beheersingsniveau Analyseren

Affectieve dimensie^o

Psychomotorische dimensie

3.6 De leerlingen selecteren relevante informatie in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte communicatie.

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

- Zie eindterm 3.4

Conceptuele kennis

- Relevante informatie
- Doelgerichte communicatie

Procedurele kennis

- Zie eindterm 3.4

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

- Zie eindterm 3.4

Met inbegrip van tekstkenmerken

- Zie eindterm 3.4

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Beheersingsniveau Analyseren

Affectieve dimensie^o

Psychomotorische dimensie

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

- Woordenschat: elementair repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen die toelaten te voldoen aan concrete communicatiebehoeften zoals het uitvoeren van alledaagse handelingen m.b.t. voorspelbare situaties en vertrouwde onderwerpen binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein

Conceptuele kennis

- Doelgerichte communicatie

Procedurale kennis

- Toepassen van strategieën: met spreek- en schrijfdoel rekening houden; voorkennis activeren; met ontvanger rekening houden zoals door het gepast inzetten van lichaamstaal; talige hulpmiddelen gebruiken; eigen tekst nakijken; ondersteunende middelen gebruiken

- Functioneel gebruiken van eindtermen 3.9 en 3.10

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

* Het referentiekader is het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen zoals geformuleerd door de Raad van Europa (A2+).

Met inbegrip van tekstkenmerken

* Beheersing van een elementair repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen die toelaten te voldoen aan concrete communicatiebehoeften zoals het uitvoeren van alledaagse handelingen m.b.t. voorspelbare situaties en vertrouwde onderwerpen binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein, al kunnen lexicale beperkingen leiden tot moeite met formulering en moeite met het overbrengen van de boodschap

* Beheersing van de taalstructurele elementen opgenomen in eindterm 3.9; beheersing van bepaalde eenvoudige grammaticale constructies; fouten komen voor maar begrip van boodschap door ontvanger komt meestal niet in het gedrang

* Eenvoudige zinsbouw

* Eenvoudige, gepaste tekststructuur (inleiding, midden, slot)

* Duidelijk herkenbare tekstverbanden o.m. door gebruik van signaalwoorden: chronologisch verloop, opsomming, oorzaak/reden, gevolg, tegenstelling

* Redelijk herkenbare samenhang

* Concrete inhoud gerelateerd aan een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein

* Gebruik van gepaste beleefdheidsconventies bij alledaagse taalhandelingen en van gepast register: neutraal, familiair

* Beperkte lengte

* Tekstsoorten zoals informatief, opiniërend en prescriptief, apart of gecombineerd

Bijkomend voor schriftelijke productie

* Gebruik van tekstopbouwende elementen: titel, alinea

* Duidelijke, gepaste lay-out

* Redelijk correcte spelling van frequente woorden uit het aangeleerde lexicale repertoire

Bijkomend voor mondelinge productie

* Gepaste, niet-storende lichaamstaal

* Uitspraak is over het algemeen voldoende helder om te worden verstaan en om begrip boodschap niet in het gedrang te brengen, ondanks een duidelijk accent, maar gesprekspartners zullen regelmatig om herhaling moeten vragen; mogelijk duidelijke invloed van andere talen op uitspraak

* Kan zich in korte uitingen verstaanbaar maken, ondanks duidelijke onderbrekingen, valse starts en herformuleringen

* Met behulp van ondersteunende middelen

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Beheersingsniveau Creëren

Affectieve dimensie°

Psychomotorische dimensie

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

- Zie eindtermen 3.4 t.e.m. 3.7

Conceptuele kennis

- Zie eindtermen 3.4 en 3.7

Procedurele kennis

- Zie eindtermen 3.4 en

Bijkomend

- Toepassen van strategieën: met doel interactie rekening houden; op wat de ander zegt of schrijft inspelen; om hulp/opheldering vragen zoals trager spreken, herhalen, herformuleren en zelf hulp/opheldering bieden; elementen van lichaamstaal en intonatie herkennen en zelf doelgericht inzetten

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

* Het referentiekader is het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen zoals geformuleerd door de Raad van Europa (A2+).

Met inbegrip van tekstkenmerken

* Zie eindtermen 3.4 en 3.7

* Gebruik van gepaste beleefdheidsconventies bij de volgende alledaagse taalhandelingen om zeer korte sociale contacten te leggen: aanspreken, begroeten, afscheid nemen, voorstellen, bedanken, uitnodigen, zich verontschuldigen, reageren op verontschuldiging

Bijkomend voor mondelinge interactie

* Kan redelijk gemakkelijk interactief zijn in gestructureerde situaties en korte gesprekken, mits er om herhaling of herformulering kan gevraagd worden; kan een eenvoudig rechtstreeks gesprek beginnen, gaande houden en beëindigen; kan op eenvoudige wijze om herhaling vragen (zoals vragen om belangrijke woorden of zinnen te verduidelijken a.d.h.v. standaardzinnestjes)

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Beheersingsniveau Creëren

Affectieve dimensie^o

Psychomotorische dimensie

3.9 De leerlingen gebruiken het inzicht in de belangrijkste regels en kenmerken van vreemde talen als taalsystemen ter ondersteuning van doelgerichte communicatie.

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

(onderstaande kenniselementen gelden voor het Frans én het Engels, tenzij gespecificeerd dat ze enkel voor het Frans of het Engels gelden door de aanduiding van respectievelijk [F] of [E])

- Betekenissen van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een elementair repertoire gerelateerd aan een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein (receptief)
- Betekenissen van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een elementair repertoire dat toelaat te voldoen aan concrete communicatiebehoeften zoals het uitvoeren van alledaagse handelingen m.b.t. voorspelbare situaties en vertrouwde onderwerpen binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein (productief)

Conceptuele kennis

- Relatie klank- en schriftbeeld
- Woordsoorten: zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, werkwoord, voornaamwoord, lidwoord, voegwoord, voorzetsel, telwoord, bijwoord
- Zinsdelen: onderwerp, persoonsvorm, lijdend en meewerkend voorwerp
- Zelfstandige naamwoorden: getal, genus [F]
- Lidwoorden: bepaald, onbepaald, samengetrokken [F], delend [F], vervanging door 'de' na hoeveelheid en ontkenning [F], 'de' voor bijvoeglijk + zelfstandig naamwoord in het meervoud [F]
- Voornaamwoorden: persoonlijk (als onderwerp en als lijdend [F] en meewerkend [F] voorwerp), aanwijzend, bezittelijk, vragend
- Frequente hoofd- en rangtelwoorden
- Bijvoeglijke naamwoorden: meervoud [F], vrouwelijk [F], tout [F], plaats, vergrotende trap, overtreffende trap
- Werkwoorden: onderscheid tussen tijden en wijzen [F]; indicatif [F], impératif [F], infinitif [F], conditionnel de politesse [F], participe (passé) [F]; ind. présent [F], ind. passé récent [F], ind. passé composé [F], ind. imparfait [F], ind. futur proche [F], ind. futur simple [F]; infinitive [E], imperative [E], (past) participle [E]; simple present [E], present continuous [E], present perfect [E], simple past [E], simple future [E]; regelmatige (voor Frans op -ER, -IR, -RE) en frequente onregelmatige werkwoorden, onpersoonlijke werkwoorden
- Frequente voorzetsels
- Frequente nevenschikkende en hoogfrequente onderschikkende voegwoorden
- Frequente bijwoorden op -ment [F], -ly [E]
- Ontkennende, bevestigende zinnen, mededelende, vragende, bevelende, uitroepende zinnen

Procedurele kennis

- Toepassen van uitspraak van klanken en klankencombinaties en gebruiken van woordklemtoon, articulatie en intonatie
- Toepassen van spelling van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een elementair repertoire dat toelaat te voldoen aan concrete communicatiebehoeften zoals het uitvoeren van alledaagse handelingen m.b.t. voorspelbare situaties en vertrouwde onderwerpen binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein
- Gebruiken van congruentie: onderwerp-persoonsvorm, bijvoeglijk naamwoord-zelfstandig naamwoord [F]
- Gebruiken van woordsoorten: zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, werkwoord, voornaamwoord, lidwoord, voegwoord, voorzetsel, telwoord, bijwoord
- Gebruiken van zinsdelen: onderwerp, persoonsvorm, lijdend en meewerkend voorwerp
- Gebruiken van zelfstandige naamwoorden: getal, genus [F]
- Gebruiken van lidwoorden: bepaald, onbepaald, samengetrokken [F], delend [F], vervanging door 'de' na hoeveelheid en ontkenning [F], 'de' voor bijvoeglijk + zelfstandig naamwoord in het meervoud [F]
- Gebruiken van voornaamwoorden: persoonlijk (als onderwerp en als lijdend [F] en meewerkend [F] voorwerp), aanwijzend, bezittelijk, vragend
- Gebruiken van frequente hoofd- en rangtelwoorden
- Gebruiken van bijvoeglijke naamwoorden: meervoud [F], vrouwelijk [F], tout [F], plaats, vergrotende trap, overtreffende trap
- Gebruiken van werkwoorden: onderscheid tussen tijden en wijzen [F]; indicatif [F], impératif [F], infinitif [F], conditionnel de politesse [F], participe (passé) [F]; ind. présent [F], ind. passé récent [F], ind. passé composé [F], ind. imparfait [F], ind. futur proche [F], ind. futur simple [F]; infinitive [E], imperative [E], (past) participle [E]; simple present [E], present continuous [E], present perfect [E], simple past [E], simple future [E]; regelmatige (voor Frans op -ER, -IR, -RE) en frequente onregelmatige werkwoorden, onpersoonlijke werkwoorden
- Gebruiken van frequente voorzetsels
- Gebruiken van frequente nevenschikkende en hoogfrequente onderschikkende voegwoorden
- Gebruiken van frequente bijwoorden op -ment [F], -ly [E]
- Gebruiken van de valentie van frequente werkwoorden [F]
- Gebruiken van de bouw van enkelvoudige en eenvoudige samengestelde zinnen (nevenschikking, onderschikking)
- Gebruiken van ontkennende, bevestigende zinnen, mededelende, vragende, bevelende, uitroepende zinnen

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

Met inbegrip van tekstkenmerken

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Beheersingsniveau Toepassen

Affectieve dimensie°

Psychomotorische dimensie

3.10 De leerlingen gebruiken kenmerken, mogelijkheden en principes van vreemde talen als communicatiemiddelen in functie van doelgerichte communicatie.

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

Conceptuele kennis

- Tekstopbouwende elementen: titel, tussentitel, kopje, alinea
- Tekststructuur: inleiding, midden, slot
- Structuuraanduiders: signaalwoorden en verwijfwoorden
- Benadrukte woorden, lay-out, afbeeldingen
- Tekstverbanden: chronologisch verloop, opsomming, oorzaak/reden, gevolg, tegenstelling
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, argumentatief, opiniërend, prescriptief, narratief
- Communicatiemodel: zender, boodschap, ontvanger, kanaal, context, doel
- Verbale en non-verbale communicatie
- Effecten van non-verbaal gedrag (mondelijke productie en interactie)
- Beleefdheidsconventies
- Registers: familiair, neutraal; voor Frans met inbegrip van het gebruik van conditionnel de politesse en van 'tu' en 'vous'
- Compenserende strategieën bij falende communicatie

Procedurele kennis

- Receptie en interactie: herkennen van tekstopbouwende elementen, tekststructuren, structuuraanduiders, benadrukte woorden, tekstverbanden, tekstsoorten, verbale en non-verbale communicatie en non-verbaal gedrag; onderscheiden van hoofd- en bijzaken en reconstrueren van de gedachtegang aan de hand van bijvoorbeeld signaalwoorden en tekststructuur; gebruiken van lay-out, afbeeldingen en visuele ondersteunende elementen zoals bewegende beelden
- Productie en interactie: gebruiken van gepaste tekstopbouwende elementen, tekststructuren, structuuraanduiders, benadrukte woorden, tekstverbanden, lay-out, afbeeldingen, beleefdheidsconventies bij alledaagse taalhandelingen, registers, non-verbaal gedrag en visuele ondersteunende elementen; gebruiken van conditionnel de politesse en van 'tu' en 'vous' [F]; gebruiken van verbale en non-verbale communicatie
- Gebruiken van een communicatiemodel
- Gebruiken van compenserende strategieën bij falende communicatie
- Toepassen van reflectievaardigheden

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

Met inbegrip van tekstkenmerken

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Beheersingsniveau Toepassen

Affectieve dimensie°

Psychomotorische dimensie

3.11 De leerlingen tonen interesse in culturele contexten waarin vreemde talen worden gebruikt.^o

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

Conceptuele kennis

Procedurele kennis

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

Met inbegrip van tekstkenmerken

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Affectieve dimensie^o

Psychomotorische dimensie

3.12 De leerlingen illustreren bij het lezen en beluisteren van teksten aspecten van maatschappijen en culturen waarin de doeltaal wordt gesproken.

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

Conceptuele kennis

- Enkele kenmerkende aspecten van maatschappijen en culturen waarin de doeltaal wordt gesproken (bv. op vlak van dagelijks leven, leefomstandigheden, lichaamstaal)
- Enkele mogelijke gevolgen van stereotiepe voorstellingen van maatschappijen en culturen waarin de doeltaal wordt gesproken
- Uniciteit en eigenheid van maatschappijen en culturen

Procedurele kennis

- Functioneel gebruiken van eindtermen 3.4 t.e.m. 3.6

Metacognitieve kennis

Met inbegrip van context

Met inbegrip van tekstkenmerken

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Beheersingsniveau Begrijpen

Affectieve dimensie^o

Psychomotorische dimensie

3.13 De leerlingen verwoorden hun gedachten, gevoelens en beleving bij het lezen, beluisteren en bekijken van literaire teksten.

Met inbegrip van kennis

Feitenkennis

Conceptuele kennis

- Literaire teksten zoals strip, gedicht, film, toneelstuk, kortverhaal, graphic novel, liedtekst, slam poetry

Procedurele kennis

- Functioneel gebruiken van eindtermen 3.4 t.e.m. 3.7

Metacognitieve kennis

- Eigen gedachten en gevoelens zoals waarom sommige aspecten van de tekst aanspreken, in welke zin men gelijkaardige ervaringen zelf al heeft meegemaakt, waarom de tekst een bepaalde emotionele reactie teweegbrengt

Met inbegrip van context

Met inbegrip van tekstkenmerken

Met inbegrip van kenmerken van de gelezen of beluisterde teksten

- * Hoofdzakelijk frequente woorden en woordcombinaties
 - * Redelijk eenvoudige zinsbouw
 - * Beperkte lengte
 - * Een brede waaier aan literaire teksten zoals strip, gedicht, film, toneelstuk, kortverhaal, graphic novel, liedtekst, slam poetry
- bijkomend voor mondelinge receptie
- * Geen of weinig achtergrondruis (wel muziek)
 - * Normaal spreektempo met pauzes
 - * Ondersteunende intonatie
 - * Heldere uitspraak, duidelijke articulatie
 - * Eventueel met visuele ondersteuning
 - * Eventueel met ondersteuning van non-verbaal gedrag

Met inbegrip van kenmerken van de geproduceerde teksten

- * Beheersing van een elementair repertoire bestaande uit frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen al kunnen lexicale beperkingen leiden tot moeite met formulering en moeite met het overbrengen van de boodschap
- * Beheersing van de taalstructurele elementen opgenomen in eindterm 3.9; beheersing van bepaalde eenvoudige grammaticale constructies; fouten komen voor maar begrip van boodschap door ontvanger komt meestal niet in het gedrang
- * Eenvoudige zinsbouw
- * Gebruik van gepaste beleefdheidsconventies bij alledaagse taalhandelingen en van gepast register: neutraal, familiair
- * Beperkte lengte
- * Inhoud: eigen gedachten en gevoelens (bv. waarom sommige aspecten van de tekst aanspreken, in welke zin men gelijkaardige ervaringen zelf al heeft meegemaakt, waarom de tekst een bepaalde emotionele reactie teweegbrengt)

Bijkomend voor schriftelijke productie

- * Redelijk correcte spelling van frequente woorden uit het aangeleerde lexicale repertoire

Bijkomend voor mondelinge productie

- * Gepaste, niet-storende lichaamstaal
- * Uitspraak is over het algemeen voldoende helder om te worden verstaan en om begrip boodschap niet in het gedrang te brengen, ondanks een duidelijk accent, maar gesprekspartners zullen regelmatig om herhaling moeten vragen; mogelijk duidelijke invloed van andere talen op uitspraak
- * Kan zich in korte uitingen verstaanbaar maken, ondanks duidelijke onderbrekingen, valse starts en herformuleringen
- * Met behulp van ondersteunende middelen

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie

Beheersingsniveau Creëren

Affectieve dimensie°

Reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ...

Psychomotorische dimensie